

Centralizēto eksāmenu kārtotāju vecums

2008./2009. m.g. valsts pārbaudījumu sesija veiksmīgi ir noslēgusies vairākiem desmitiem tūkstošu vidusskolēnu un profesionālo izglītības iestāžu audzēkņu. Atbilstoši ierastajam vidējās izglītības apguves ritmam, centralizētos eksāmenus par vidējo izglītību lielākoties kārtotāji ir 17 līdz 19 gadus veci jaunieši. Taču ir patīkami apzināties, ka vidējās izglītības piedāvātās iespējas vēl aizvien nebaidās izmantot arī gados vecāki mācīties gribētāji (sk. 1.tab.).

1. tabula

Centralizēto eksāmenu kārtotāju sadalījums pēc vecuma un dzimuma

Vecuma grupa	Vīrietis		Sieviete		Kopā	
	2008.	2009.	2008.	2009.	2008.	2009.
30 līdz 39	90	174	224	300	314	474
40 līdz 49	6	10	11	19	17	29

Atšķirībā no pagājušā gada, abās minētajās pārbaudījumu kārtotāju grupās nav neviena, kurš centralizēto eksāmenu būtu kārtojis pilsētās vai lauku skolās (sk. 2.tab.).

2. tabula

Centralizēto eksāmenu kārtotāju sadalījums pēc vecuma un urbanizācijas

Vecuma grupa	Pilsētas		Lauki		Republikas pilsētas		Rīga		Kopā	
	2008.	2009.	2008.	2009.	2008.	2009.	2008.	2009.	2008.	2009.
30 līdz 39	92	0	101	0	33	62	88	160	314	222
40 līdz 49	4	0	11	0	2	2	0	4	17	6

Arī šogad pārliecinoši lielākā daļa kārtotāju abos vecumos ir kārtotāju eksāmenus tieši vakarskolās (sk. 3.tab.) taču lielāka daļa salīdzinājumā ar 2008.gadu ir izmantojuši iespēju eksaminēties kādā no četrām Latvijas augstskolām. Pieņemam, ka minētie eksāmenu kārtotāji ir cilvēki, kas jau senāk ieguvuši vidējo izglītību, bet dažādu apsvērumu dēļ kārtotāja kādu no centralizētajiem eksāmeniem.

3. tabula

Centralizēto eksāmenu kārtotāju sadalījums pēc vecuma un izglītības iestādes tipa

Vecuma grupa	Vidusskolas un ģimnāzijas		Vakarskolas		Profesionālās izglītības iestādes		Eksāmenu kārtotāja augstskolu telpās		Kopā	
	2008.	2009.	2008.	2009.	2008.	2009.	2008.	2009.	2008.	2009.
30 līdz 39	66	105	214	306	25	49	9	14	314	475
40 līdz 49	3	4	8	15	6	8	0	2	17	29

Gados vecākie šī gada centralizēto eksāmenu kārtotāji ir bijuši 62, 55 un 54 gadus vecas sievietes, kas kārtotāju 3 līdz 5 centralizētos eksāmenus Latgales reģiona vakarskolās un profesionālajā izglītības iestādē.

Kvantitatīva pieeja eksāmeniem

Lai gan bieži izglītojamie sūdzas par lielo pārslodzi un stresu valsts pārbaudījumu sesijas laikā, valstī ir daži, kas par eksāmenu kārtotājiem itin nemaz nebēdā (sk. 4.tab.). Viens no viscentīgākajām eksāmenu kārtotājiem ir bijis kāds 19 gadus vecs jauniešs no Valmieras, kas sekmīgi nokārtojis astoņus centralizētos eksāmenus.

Izglītojamie, kas skaitliski kārtojuši visvairāk centralizēto eksāmenu

Kārtoto eksāmenu skaits	Vidusskolas un ģimnāzijas		Valsts ģimnāzijas		Vakarskolas		Profesionālās izglītības iestādes		Vīrietis		Sieviete	
	2008.	2009.	2008.	2009.	2008.	2009.	2008.	2009.	2008.	2009.	2008.	2009.
6	152	268	30	43	3	5	6	13	102	153	89	176
7	8	29	2	6	0	0	2	0	9	18	3	17
8	4	1	0	0	1	0	0	0	2	1	3	0

Vairums no centīgākajiem kārtotājiem ir reģistrēti tieši Rīgas izglītības iestādēs un pārliecinoši lielākā daļa no sešu, septiņu un astoņu eksāmenu kārtotājiem ir bijuši vidusskolu/ģimnāziju izglītojamie.

Labākie no labākajiem

Analizējot šī gada centralizēto eksāmenu rezultātus un īpaši tos gadījumus, kuros visu kārtoto eksāmenu rezultāti ir A līmeņi, atklājas visnotaļ iepriecinoša statistiska aina. Valstī kopumā šogad ir bijuši tieši 29 izglītojamie, kas kārtojuši četrus un vairāk centralizētos eksāmenus, visos iegūstot tikai un vienīgi A līmeņus (sk. 5.tab.). Šajā gadījumā īpaši būtu jāakcentē tas, ka šogad ir atšķirībā no 2008.gada svaru kausi šajā kategorijā ir par labu vīriešiem.

Izglītojamie, kuri kārtojuši četrus un vairāk centralizētos eksāmenus, visos iegūstot A līmeni

Kārtoto eksāmenu skaits	Visos eksāmenos iegūts līmenis	Izglītojamo skaits		Vīrietis		Sieviete	
		2008.	2009.	2008.	2009.	2008.	2009.
4	A	21	21	4	12	17	9
5	A	7	7	1	2	6	5
6	A	0	1	0	1	0	0

Otra centīgāko kārtotāju grupa ir izglītojamie, kas kārtojuši sešus centralizētos eksāmenus, un kuros tikai vienā gadījumā ir iegūts zemāks līmenis kā A. Šajā gadījumā šo uzņēmīgo izglītojamo kopskaits arī ir četri, kas ir pat trīs mazāk kā 2008.gadā. Lielākajā daļā (trīs gadījumi) ir pārstāvētas valsts ģimnāzijas un ģimnāzijas.

Šogad augstākais rezultāts Dobeļē

Īpašu Valsts izglītības satura centra ievēribu pievērsa kāda Dobeles pilsētas jaunieša rezultāti. Centra speciālistiem nācās konstatēt, ka šim 19 gadus vecajam Dobeles Valsts ģimnāzijas puisim ir izdevies kārtot sešus centralizētos eksāmenus, no kuriem visos viņš ir saņēmis augstāko vērtējumu – A līmeni. Šis ir unikāls un viennozīmīgi priecīgs notikums ar ko arī Valsts izglītības satura centrs sirsnīgi apsveic jauno studentu un vēl grandiozus tālākos panākumus gan pašam, gan arī valsts ģimnāzijas pedagogiem un administrācijai.

Tomēr nepārspēts ir 2008.gada Jelgavas 1.ģimnāzijas rekordists, kurš pagājušogad kārtoja astoņus centralizētos eksāmenus un tikai vienā no tiem ieguva zemāku līmeni kā A.

100% rezultāts

Centralizētā eksāmena rezultātus visprecīzāk raksturo attiecīgajā darbā iegūtais kopprocentis, kuru diapazons nosaka kādu no sešiem līmeņiem. Vēlamies pievērst uzmanību faktam, ka valstī

kādā no centralizētajiem eksāmeniem iegūt 100% ir izdevies tikai vienpadsmit jauniešiem, kas ir par diviem vairāk kā 2008.gadā (sk. 6.tab). Šie tik tiešām ir perfekti eksāmena izpildes gadījumi, jo maksimālais kopprocents liecina par patiesi izcilu eksāmena izpildi. Šajā gadījumā pārlicinošs pārsvars ir bijis puisiem. Atšķirībā no 2008.gada 100% izpilde ir bijusi tikai matemātikas centralizētajā eksāmenā. Savukārt, 99% kopprocenta šogad kādā no eksāmeniem ir ieguvuši 20 izglītojamie. Arī šogad ir viens izglītojama, kuram 99% vai 100% kopprocentu ir izdevies iegūt divos eksāmenos (ķīmijā un matemātikā) ir kāda jauniešu no Rīgas Valsts 1.ģimnāzijas.

6. tabula

Izglītojamie, kuri ieguvuši kādā no centralizētajiem eksāmeniem 100% kopprocentu

Eksāmens	Līvānu 1.vidusskola		Puškina licejs		Rīgas 10.vidusskola		Rīgas Valsts 1.ģimnāzija	
	Vīrietis	Sieviete	Vīrietis	Sieviete	Vīrietis	Sieviete	Vīrietis	Sieviete
Matemātika	1	0	1	0	2	0	4	3

Viela pārdomām

Diemžēl katrai monētai ir arī otra puse. Pretēji augstāko sasniegumu īpašniekiem, 129 gadījumos izglītojamie, kas kārtojuši vismaz trīs eksāmenus, visos ir ieguvuši tikai F līmeņus (sk. 7.tab.). Tas ir gandrīz septiņas reizes vairāk kā pagājušogad.

7. tabula

Izglītojamie, kuri kārtojuši trīs un vairāk centralizētos eksāmenus un visos ieguvuši vērtējumu – F līmenis

Kārtoto eksāmenu skaits	Visos eksāmenos iegūts līmenis	Izglītojamo skaits	Vīrietis	Sieviete
3	F	116	89	27
4	F	13	8	5

Izglītības iestādes, kurās izglītojamie kārtojuši piecus centralizētos eksāmenus un visos ieguvuši vērtējumu – A līmenis:

- Dobeles Valsts ģimnāzija;
- Rēzeknes 1.vidusskola;
- Rīgas Valsts 1.ģimnāzija;
- Rīgas 64.vidusskola;
- Rīgas Purvciema vidusskola;
- Rīgas 2.vidusskola.

Izglītības iestādes, kurās izglītojamie kārtojuši četrus centralizētos eksāmenus un visos ieguvuši vērtējumu – F līmenis:

- Saulaines profesionāla vidusskola;
- Jelgavas rajona Neklātienes vidusskolas Šķības 2 konsult. punkts;
- Zaļenieku arodvidusskola;
- Lūznavas profesionāla vidusskola;
- Saldus vakara vidusskola;
- Vandzenes vidusskola;
- Smiltenes ģimnāzija;
- Jelgavas Vakara (mainu) vidusskola;
- Rīgas Valsts tehnikums;
- Rīgas Vakara ģimnāzija.